

1

Müddeî neden bu bölümde
güneşe yöneliyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 1

Yeryüzünde kendine yer bulamayınca, büyüklüğünden dolayı güneşte bir açık bulup oradan hâkimiyet iddiası kurabileceğini düşünüyor.

2

Müddeî güneşe nasıl bir paye
veriyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 2

Onu kendi başına iş gören, kendi üzerinde yetkili bir hükümdar gibi göstermeye çalışıyor.

3

Güneş bu iddiaya kendisi hakkında
nasıl karşılık veriyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 3

Kendisinin bağımsız bir sahip değil, emredilen bir görevli olduğunu bildiriyor.

4

Güneşin, bir sineğe bile gerçek anlamda sahip olamayacağını söylemesi neyi anlatır?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 4

Küçük bir canlıdaki ince ve üstün sanatın bile güneşin gücünü aştığını, dolayısıyla onun yaratıcı olamayacağını gösterir.

5

Sineğin yapısından verilen örneklerin asıl maksadı nedir?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 5

En küçük canlıda bile çok derin hikmet bulunduğunu ve bunun basit maddî sebeplerle açıklanamayacağını anlatmaktır.

6

Müddeî ilk cevaptan sonra sözünü
nasıl değiştiriyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 6

Güneşin kendi başına sahip olmadığını kabul eder gibi yapıp bu defa onu sebepler hesabına kendi tarafına çekmeye çalışıyor.

7

Güneş, kime ait olabileceğini
hangi ölçüyle açıklıyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 7

Ancak kendi benzerleri olan yüksek yıldızları var eden, yerli yerine koyan, düzenle hareket ettiren ve süsleyen bir Zât'a bağlı olabileceğini söylüyor.

8

Parçada güneşin diliyle verilen
ana düşünce nedir?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 8

Kâinattaki büyük varlıklar bile kendi başına malik değildir; hepsi Allah'ın emriyle vazife yapan kullardır.

9

Parçadan hareketle sebeplerin
konumu nasıl anlaşılır?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 9

Sebepler bağımsız failer değildir;
onlar ancak ilahî kudretin emrinde
görünen vasıtalaradır.

10

Müddeînin güneşle ilgili beklentisi
neydi?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 10

Güneşin büyüklüğünü fırsat bilip orada etkili olabileceğini ve böylece yeri de emri altına alabileceğini umuyordu.

11

Güneşe hitap ederken hangi düşünce tarzını kullanıyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 11

Allah'tan bağımsız güçler kabul eden sapmış bir anlayışla konuşuyor.

12

Güneşin kendisini “görevli” olarak
tanıtması neyi reddeder?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 12

Kendi kendine var olan ve dilediğini bağımsızca yapan bir varlık olduğu iddiasını reddeder.

13

Güneşin bir misafirhanedeki ışığa benzetilmesi nasıl anlaşılmalıdır?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 13

Kendisinin asıl sahip olmadığını,
sadece kendisine verilen vazifeyi
yerine getiren geçici bir hizmet
unsuru olduğunu anlatır.

14

Güneş neden küçük bir canlının
tek bir parçası üzerinde bile
gerçek mülkiyet iddia edemiyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 14

Çünkü o canlıdaki hassas düzen ve ince yapılar güneşin etki alanının dışında kalır.

15

Müddeâ ikinci konuşmasında
hangi mantığı yürütüyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 15

“Madem sen bağımsız değilsin, o hâlde sebepler adına benim tarafıma geçersin” gibi bozuk bir çıkarım yapıyor.

16

Güneş buna karşı nasıl bir aidiyet bildiriyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 16

Ancak bütün yıldızları yaratan,
göklerde yerli yerince bulunduran
ve hepsini ihtişamla işleten Zât'ın
olabileceğini söylüyor.

17

Güneşin cevabında hangi ilahî
sıfatlar öne çıkıyor?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 17

Yaratma, hikmetle düzen verme, kudretle döndürme ve güzellikle süsleme sıfatları öne çıkıyor.

18

Parçanın genel akışı içinde
müddeînin her adımda başarısız
olması neyi gösterir?

Cevap 18

Şirk düşüncesinin kâinatın hiçbir tabakasında sağlam bir dayanak bulamadığını gösterir.

19

Müddeînin güneşe gitmeden önce
içinden kurduğu plan nedir?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 19

Güneşin içinde bir gedik bulup kendine yol açmayı ve oradan başka varlıklar üzerinde de söz sahibi olmayı tasarlıyor.

20

Güneşe yönelttiği ilk sözün temel iddiası nedir?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 20

Güneşin kendi kendine yeten ve kendi üzerinde tasarruf sahibi bir varlık olduğu iddiasıdır.

21

Güneşin kendisini küçük bir
canlıdan daha aşağı bir sahiplik
noktasında göstermesi nasıl
vorumlanır?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 21

Maddî büyüklüğüne rağmen yaratma ve malikiyet bakımından aciz olduğunu vurgular.

22

Güneşin sineğin bedenindeki özellikleri örnek vermesi hangi çıkarımı destekler?

11sinif 32-soz-p14-1-mevkif-gunesin-sehadeti

Cevap 22

Hayatın ve organların ince düzeninin, sadece enerji ve ısı gibi unsurlarla açıklanamayacağını destekler.

23

Güneşin ikinci cevabında “ben
öyle birinin olabilirim ki...”
şeklindeki ölçü neyi ispatlar?

Cevap 23

Güneşin gerçek sahibinin, yalnız onu değil bütün benzer gök cisimlerini de yöneten tek bir kudret olması gerektiğini ispatlar.

24

Metnin bu bölümünde kulluk düşüncesi nasıl öne çıkarılıyor?

Cevap 24

Güneş gibi büyük bir varlık bile kendini bağımsız değil, emre bağlı bir kul ve hizmetli olarak tanıtıyor.